

16 Het nieuwe goud

Het Landelijk Consortium Hulpmiddelen is net drie dagen koortsachtig aan het werk in een kantoorpand in Leusden – miljoenenorders plaatsen voor mondkapjes over de hele wereld, landingsrechten organiseren, distributie regelen - als 5.1.2e van het Amsterdam UMC, die de dagelijkse leiding van de nieuwe organisatie op zich heeft genomen, van een medewerker te horen krijgt dat ene 5.1.2e door het pand loopt. ‘Wie heeft daar toestemming voor gegeven?’, zegt 5.1.2e Al op donderdag is bij de constituerende vergadering in het Van der Valk-hotel in Nieuwegein besloten dat de locatie van het LCH geheim moet blijven, om te voorkomen dat gevoelige informatie over prijzen en orders op straat komt te liggen. En nu loopt er zomaar een tv-persoonlijkheid door het pand.

5.1.2e weet niet dat 5.1.2e zich kort daarvoor heeft gemeld bij de politiek adviseur van Hugo de Jonge – die hij goed kent vanwege zijn bezigheden voor de programmacommissie van het CDA - met de vraag waar hij terecht kan met een aanbod voor mondkapjes, waarop hij naar het LCH in Leusden is doorverwezen. Op dinsdag neemt 5.1.2e met zijn kompanen 5.1.2e en 5.1.2e van de zojuist opgerichte Stichting Hulptroepen Alliantie doodgemoedereerd zijn intrek in een kamer op de eerste verdieping.

Bij de inkopers en de logistieke experts van het LCH wekte het al enige bevreemding dat 5.1.2e die landelijk bekend werd als vaste commentator van De Wereld Draait Door, eerder in maart met veel bravoure via Twitter aankondigde dat hij op grote schaal mondkapjes voor heel Nederland zou gaan regelen door ze desnoods zelf op te halen. Hoe wil hij dat voor elkaar krijgen, zonder enige kennis van de markt in medische hulpmiddelen? In het hoofdkwartier van LCH in Leusden ontstaat al snel ergernis over de aanwezigheid van 5.1.2e en 5.1.2e Terwijl tientallen inkopers van medische bedrijven en ziekenhuizen zich zes slagen in de rondte werken om duizenden aanbiedingen van mondkapjes te verwerken, deals te beoordelen en orders te plaatsen, komen de 5.1.2e van de Hulptroepen Alliantie niet opdagen bij de stand up-vergaderingen voor alle medewerkers die drie keer per dag in de hal worden gehouden. Van de beveiliging en andere medewerkers krijgt 5.1.2e te horen dat het drietal niet werkelijk mee wil doen, dat ze een eigen distributiekanaal en een eigen webshop willen opzetten, en door het pand lopen om informatie te verzamelen: 5.1.2e ze willen een eigen kanaal ontwikkelen, ze doen niet mee en kijken wel af. Aan het eind van een vergadering met twee LCH-medewerkers over de luchtbrug naar China wijst 5.1.2e bovendien naar een doos met mondkapjes, en zegt hij triomfantelijk tegen zijn kompanen: ‘Dit is het nieuwe goud!’

De berichten leiden tot ongemak in de top van LCH: *zijn die jongens bezig voor de goede zaak, of voor hun eigen gewin?*

5.1.2e besluit persoonlijk te gaan kijken wat voor vlees hij in de kuip heeft. Hij loopt langs in het kantoorpand van de Hulptroepenalliantie en vraagt of ze de verplichte non disclosure agreement al hebben getekend. ‘Ja’, krijgt hij als antwoord. Maar dat is onmogelijk, weet de LCH-baas: hij heeft zelf net het concept van de verklaring gekregen en ter goedkeuring naar de juristen van VWS gestuurd.

Op woensdag ontstaat er in het kantoorpand van Hulptroepen Alliantie een vinnige discussie met 5.1.2e, 5.1.2e van het Radboud UMC en mede-initiatiefnemer van het LCH. Hij laat het drietal weten dat ze hij het LCH niets te zoeken hebben als ze weigeren zich te conformeren aan de gemeenschappelijke afspraken over de distributie. Ze moeten hun kantoorpand per direct verlaten, de volgende ochtend mogen ze hun spullen komen ophalen. Voor de deur ontstaat dan nog

een opstootje met de beveiliging als een van 5.1.2e 5.1.2e foto's maakt van het pand, waarvan de locatie geheim moet blijven.

Wekenlang wordt in Leusden dag en nacht doorgewerkt om de duizenden aanbiedingen die blijven binnenkomen te beoordelen, en het kaf van het koren te scheiden. Dat is nodig ook, want het gros van de aanbiedingen is onbruikbaar: er worden woekerprijzen gevraagd, hele partijen mondkapjes blijken ondeugdelijk, documentatie blijkt niet te kloppen. Er melden zich zoveel goedbedoelende BN'ers die hun contacten willen inzetten – van rappe 5.1.2e tot ondernemer 5.1.2e tot oud-staatssecretaris 5.1.2e - dat door het LCH een speciaal 'VIP-team' van vijf mensen wordt ingezet om de meer dan tweehonderd BN'ers en grote ondernemers die zich melden extra aandacht te geven, want voor je het weet gaan ze klagen in de media dat het LCH niet snel genoeg reageert. Bovendien blijkt tussen de honderden aanbiedingen van de BN'ers al spoedig vrijwel niets bruikbaar te zitten: dat kan snel leiden tot rumoer.

Zulke kritiek krijgt de organisatie toch al voortdurend over zich heen: in de media roept de ene na de andere na grondig onderzoek afgewezen aanbieder dat het LCH de deur dicht houdt en gouden kansen laat lopen. Ook vanuit de Tweede Kamer wordt het consortium onder vuur genomen, onder meer door Thierry Baudet en Theo Hiddema die afgewezen ondernemers in hun omgeving een handje willen helpen. Ook 5.1.2e, die met zijn vrienden het pand in Leusden uit werd gezet, beklagt zich via de sociale media over het LCH dat bij het inkopen van mondkapjes tekort zou schieten. Op 3 april twittert hij aan zijn bijna 60.000 volgers: 'De overheid gaat dit gewoon niet fiksen, denk ik'. En niet lang daarna schrijft hij via Twitter aan Prins Constantijn: 'Het is vechten voor elke centimeter om te mógen helpen. Je verzint het niet.'

Om de moed erin te houden bij medewerkers van LCH verklaart 5.1.2e die als 5.1.2e op het ministerie van VWS verantwoordelijk is voor de ambtelijke leiding van het consortium, tijdens één van de stand ups in de hal: 'Hebben jullie nou ook dat er 's ochtends mensen bij de ingang staan met bossen bloemen om jullie te bedanken? Nee? Nou, dat is de korte samenvatting van werken bij de overheid!'

Half april wordt 5.1.2e gebeld door 5.1.2e of hij toch nog een keer met 5.1.2e wil gaan praten over een grote mondkapjesdeal. 5.1.2e werpt tegen dat zo'n grote deal helemaal niet meer nodig is: het LCH heeft al contracten met twaalf grote fabrieken voor honderden miljoenen mondkapjes, de leveranties zijn op gang gekomen, er kan altijd worden bijbesteld. Maar 5.1.2e blijft aandringen. In de tussentijd heeft 5.1.2e contact opgenomen met Hugo de Jonge zelf, die hem heeft doorverwezen naar 5.1.2e en zijn ambtenaren. In een mail aan 5.1.2e – die tot voorkort 5.1.2e was op het Ministerie van Financiën, en vanwege de crisis tijdelijk is teruggekeerd 5.1.2e Curatieve Zorg – heeft hij geschreven: 'Na de afwijzing bij het LCH hebben we de afgelopen weken een onderbouwd plan verder ontwikkelt, getest en in de praktijk gebracht. Met een samenwerking tussen overheid en vertrouwde Nederlandse kampioenen uit het bedrijfsleven kunnen we dit snel opschalen. Dat doen we met hart voor de mensen in de zorg, *zonder winstoogmerk, vrij van belangen en zonder direct geld te vragen aan de Rijksoverheid.*' Tijdens een call met 5.1.2e en 5.1.2e heeft 5.1.2e uiteindelijk de opening gekregen waar hij al weken naar zocht. Op het ministerie is het motto nog steeds: kopen, kopen, kopen. Als Hulptroepen Alliantie echt met een goede deal komt, heeft hij te horen gekregen, moet LCH daar op z'n minst even naar kijken.

'We moeten even over dat ongemakkelijke gevoel van die eerste dagen heenstappen,' zegt 5.1.2e tegen 5.1.2e heeft geen vrienden gemaakt. Maar als hij zich houdt aan de afspraken, dan is er geen reden om hem niet toe te laten tot de samenwerking.'

Met frisse tegenzin rijdt 5.1.2e op 14 april met een medewerker van het consortium naar Driebergen, waar 5.1.2e inmiddels een kantoortje gehuurd heeft op het landgoed Bloemenheuvel. Daar houdt 5.1.2e een gelijke powerpoint-presentatie, waarin ook de oprichting van de BV Relief Goods Alliance wordt vermeld. 5.1.2e zoekt er niets achter: het lijkt niet meer dan een Engelse vertaling van het Hulptroepen-idee, dat nog steeds als actie 'om niet' wordt gepresenteerd. 5.1.2e zegt dat hij contracten kan sluiten met twaalf fabrieken, maar dan wel een order nodig heeft van honderd miljoen mondkapjes, en dat ze door een soort competitie tussen de fabrieken de beste aanbieders willen kiezen. De mondkapjes zijn al grondig getest, en goed bevonden. 5.1.2e laat weten dat hij de deal helemaal niet meer nodig heeft, en dat zo'n competitie veel te lang gaat duren. Hij vraagt wat de minimale levering is waarmee Hulptroepen iets kan doen. Dat is twee keer twintig miljoen mondkapjes. De voorgestelde prijs – 2,52 euro mondkopje – komt overeen met de maximale inkoopprijs per mondkapje die LCH voor die week heeft vastgesteld. 5.1.2e en zijn partners willen ondanks aandringen van 5.1.2e geen openheid geven over de precieze management fee die ze vragen. Met een ongemakkelijk gevoel verlaat de LCH-baas met zijn medewerker het kantoortje in Driebergen. De volgende dag laat hij aan het ministerie weten dat hij de deal met Hulptroepen niet ziet zitten: geen financiële zekerheid, geen productkennis, geen goed verhaal. *Het kan niet zo zijn dat mensen die het hardst schreeuwen een goede deal krijgen, alleen maar uit angst voor negatieve publiciteit.*

Maar op dezelfde dag dat 5.1.2e de minimale deal bespreekt, richten 5.1.2e en zijn partners de commerciële BV Relief Goods Alliance op, waarin de transactie met de overheid wordt ondergebracht. En een week later, op 22 april, wordt de deal definitief beklonken door VWS, ondanks de harde waarschuwingen van de experts van LCH. Het ministerie zal garant staan, en een forse aanbetaling per leverantie doen.

Onder de medewerkers van LCH wordt de overbodige transactie met 5.1.2e niet met gejuich ontvangen. Om de gemoederen tot bedaren te brengen stuurt 5.1.2e een eerder emailtje van 5.1.2e rond, met een beroemd citaat dat aan 5.1.2e wordt toegeschreven: 'Better to have your enemies inside the tent pissing out, than outside the tent pissing in.'

In dezelfde dagen laat 5.1.2e zelf aan 5.1.2e weten dat hij in de openbaarheid wel zijn taal over het LCH en de overheid moet aanpassen, nu de deal toch nog tot stand is gekomen.

In de loop van mei en juni zullen de veertig miljoen mondkapjes van de Hulptroepen Alliantie in verschillende partijen worden geleverd. Omdat er geen haast meer is besluit het LCH al snel dat de latere zendingen per schip kunnen worden vervoerd. Omdat de wereldwijde productie van mondkapjes op gang is gekomen en de markt langzamerhand verzadigd raakt dalen de gemiddelde prijzen op de wereldmarkt gestaag. Als de latere zendingen van Hulptroepen Alliantie in juni in China aan boord van vrachtschepen worden geladen is de reële marktprijs gezakt naar ruim een euro: bijna een derde van de indicatie van het LCH die gold toen de deal werd gesloten.

Vanaf 24 april komen de aanbetalingen van het ministerie van VWS binnen op de rekening van Relief Goods Alliance, oplopend van twee keer zes miljoen naar 43 miljoen op 13 mei. Over de inkoopprijs die tegen die tijd in China wordt betaald, zwijgen 5.1.2e en zijn partners in alle talen.

Op 11 mei stuurt 5.1.2e per mail een nieuw aanbod aan 5.1.2e van LCH: hij kan een miljard mondkapjes leveren voor een 'strategische voorraad', ook voor bijvoorbeeld reizigers in het OV, die van de overheid nog steeds geen gecertificeerde mondkapjes mogen dragen. 5.1.2e 5.1.2e houdt de boot af: hij antwoordt dat er geen schaarste meer is, dat de voorraad in Nederland

voldoende is om aan de huidige vraag te voldoen, en dat ook het leveren aan het OV snel tot de mogelijkheden zal behoren.

Vijf dagen nadat op de rekening van Relief Goods Alliance al ruim 55 miljoen euro is bijschreven, zit **5.1.2e** bij Op1, waar hij door **5.1.2e** **5.1.2e** als 'chef mondkapjes' wordt aangekondigd. Daar spreekt hij met geen woord over de deal van honderd miljoen die hij al heeft gesloten, en reageert hij geërgerd op het verbod van de overheid op het dragen van gecertificeerde mondkapjes in het openbaar vervoer, omdat die nodig zouden zijn in de zorg. 'Ik heb er toevallig een paar weken geleden een miljard aangeboden aan de overheid, alleen maar om een statement te maken met twintig fabrieken: er is geen schaarste. Niets meer op gehoord, behalve dat er genoeg is. Alleen een paar regels op de mail.' Hij zegt te hopen dat de Kamer ook minimumnormen voor de kwaliteit van mondkapjes in het OV gaat instellen, dan kan hij ze leveren. Zelf begint hij langzamerhand te denken aan burgerlijke ongehoorzaamheid: 'Weet je wat: ik koop er drie miljoen in, dan kan iedere Nederlander die gewoon bestellen, zonder winsttoegmerk, om die markt op gang te trekken.'

Terwijl het schip met het 'nieuwe goud' op weg is naar Nederland, is het voor **5.1.2e** nog niet genoeg. Maanden later staan de mondkapjes die hij voor honderd miljoen euro aan de overheid heeft geleverd, nog ongebruikt in een loods.